

Föräldraledighet: hinder eller möjlighet för etablering i samhället?

SNS rapportseminarium 16e mars 2021

Ann-Zofie Duvander

Eleonora Mussino

Stockholm
University

Demography Unit

Problemet

Fram till 2017 kunde föräldraförsäkringen användas av alla föräldrar till barn under 12 år (8 år till 2014)

Nyanlända migranter med barn i förskoleåldern fick hela föräldrapenningen.

Kommunen minskar kostnad om de uppmanar till användning,
men då får föräldern inte tillgång till etableringsstöd och barnen inte förskola

Migranter med barn är stor grupp
Grundnivån höjts

Syfte med rapporten

Ta reda på om den tidigare flexibiliteten i föräldraförsäkringen ledde till att kvinnor fick längre tid hemma och ett senare inträde på arbetsmarknaden

- Hur mycket har föräldraförsäkringen använts av nyanlända kvinnor?
- Finns det något samband mellan föräldrapenninganvändning och senare arbetsmarknadsetablering?
 - Skiljer sig detta åt mellan ursprungsland och över tid?

Föräldraförsäkringen

- Fram till 2014
- 16 månader att använda till barnet är 8 år, 77,6 % ersättning eller grundnivå
- Vanligt att använda flexibilitet, "sprida på dagar" och ta under förskoleåldern
- Barnomsorgsgaranti från 1 år

- Restriktion barnets ålder 2014
- 2017 restriktion för utlandsfödda barn: om barnet över 1 år: 200 dagar, om över 2 år: 100 dagar

Tre övergripande målkonflikter i föräldraförsäkringen

- Drivkraft till arbete eller ekonomisk grundtrygghet?
- Individualiserad försäkring eller föräldrars fria vilja att bestämma vem som är hemma?
- Flexibilitet i användning kontra icke avsedda konsekvenser på arbetsmarknaden ?

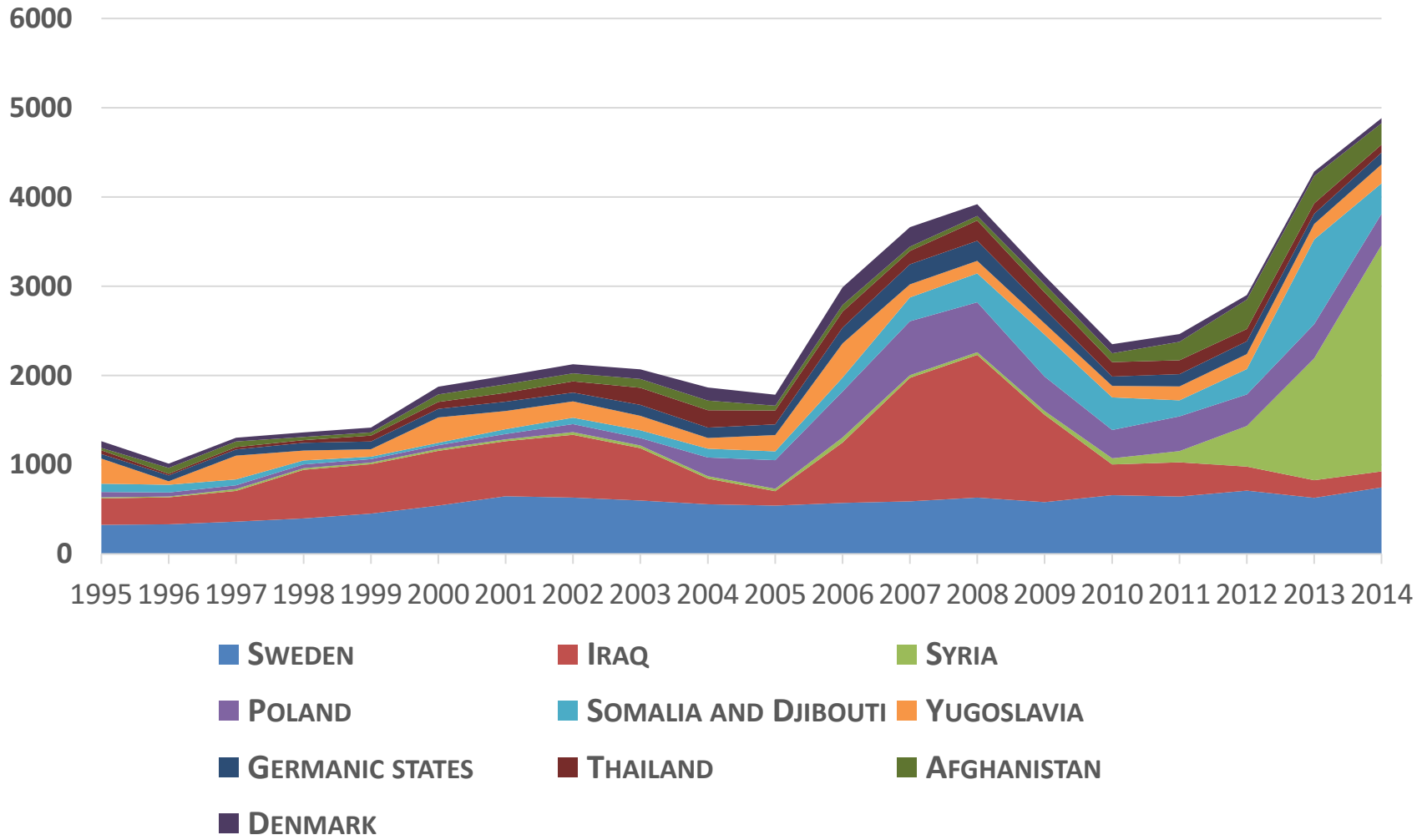

Vilka undersöks i rapporten 1995-2014?

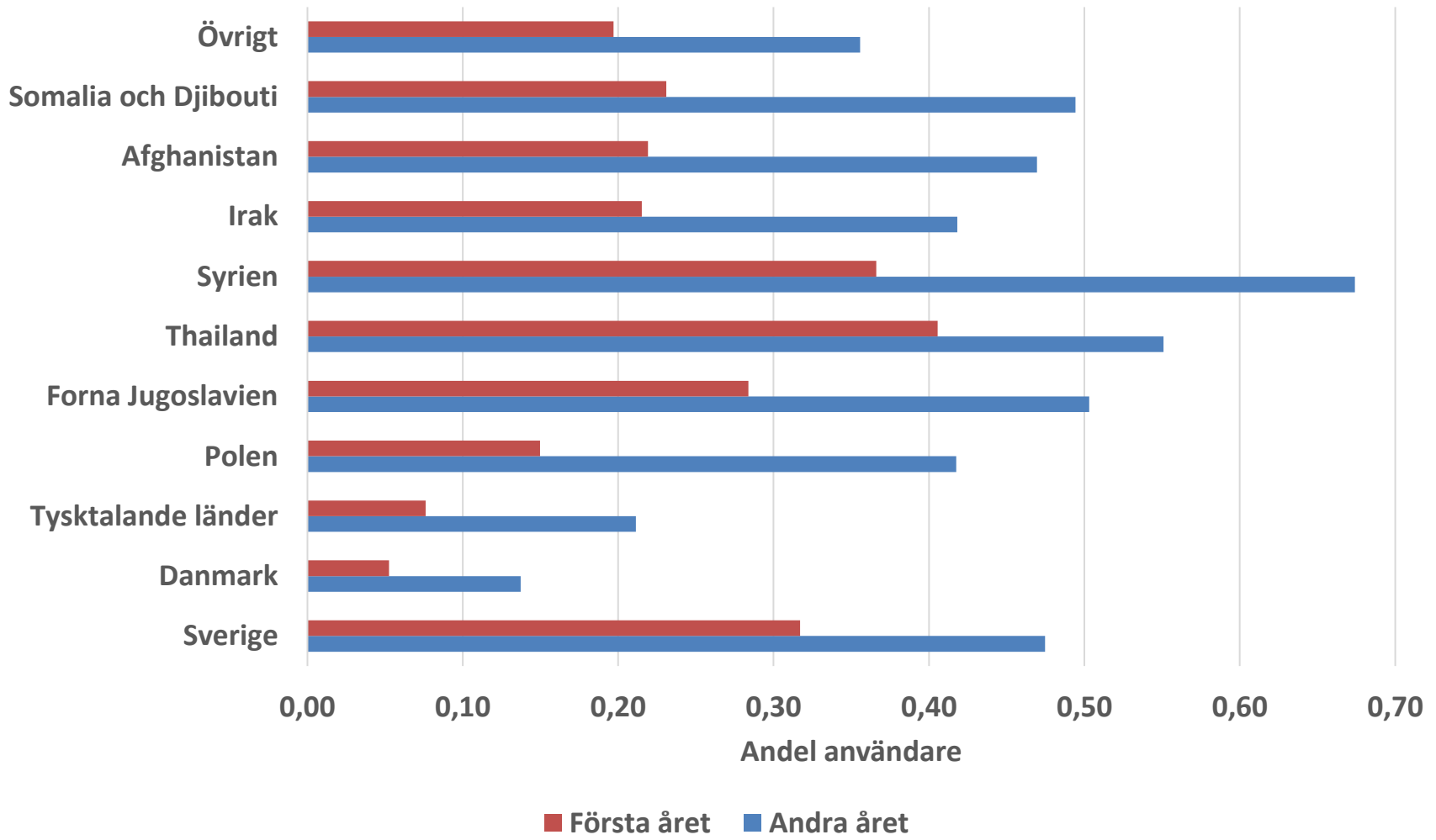
- Kvinnor som anländer med minst ett barn som var under 8 år = 89 216 kvinnor
- Exkluderas: felaktiga uppgifter och de som får ett ytterligare barn året för invandring = 82 800 kvinnor
- Uppgifter om födelseland, barnets ålder, antal barn, kvinnans ålder, försörjningsstöd, civilstånd

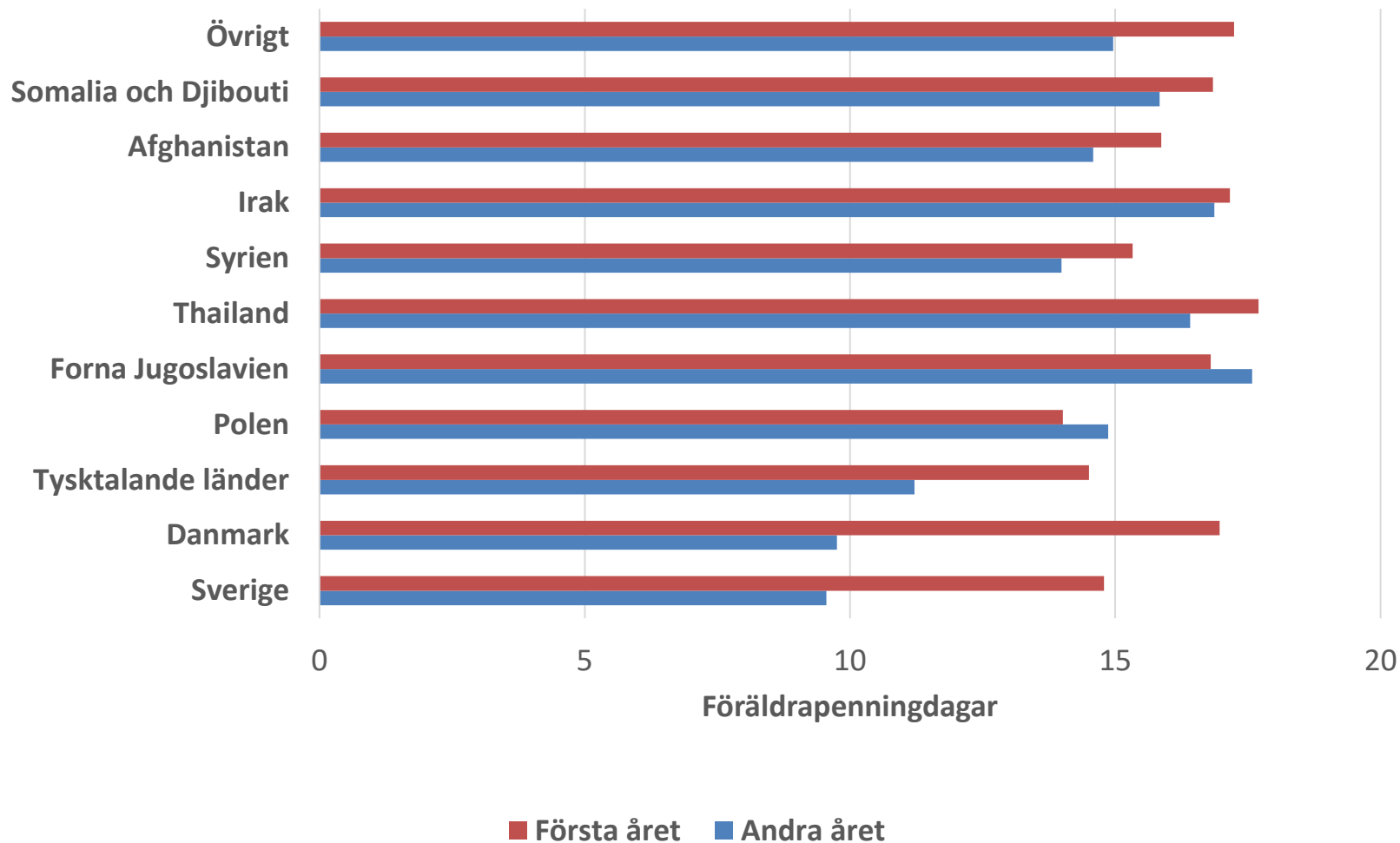
Vilka kommer till Sverige med barn? 1995-2014

Hur ofta används föräldrapenning?

Hur mycket föräldrapenning används?

Övriga resultat

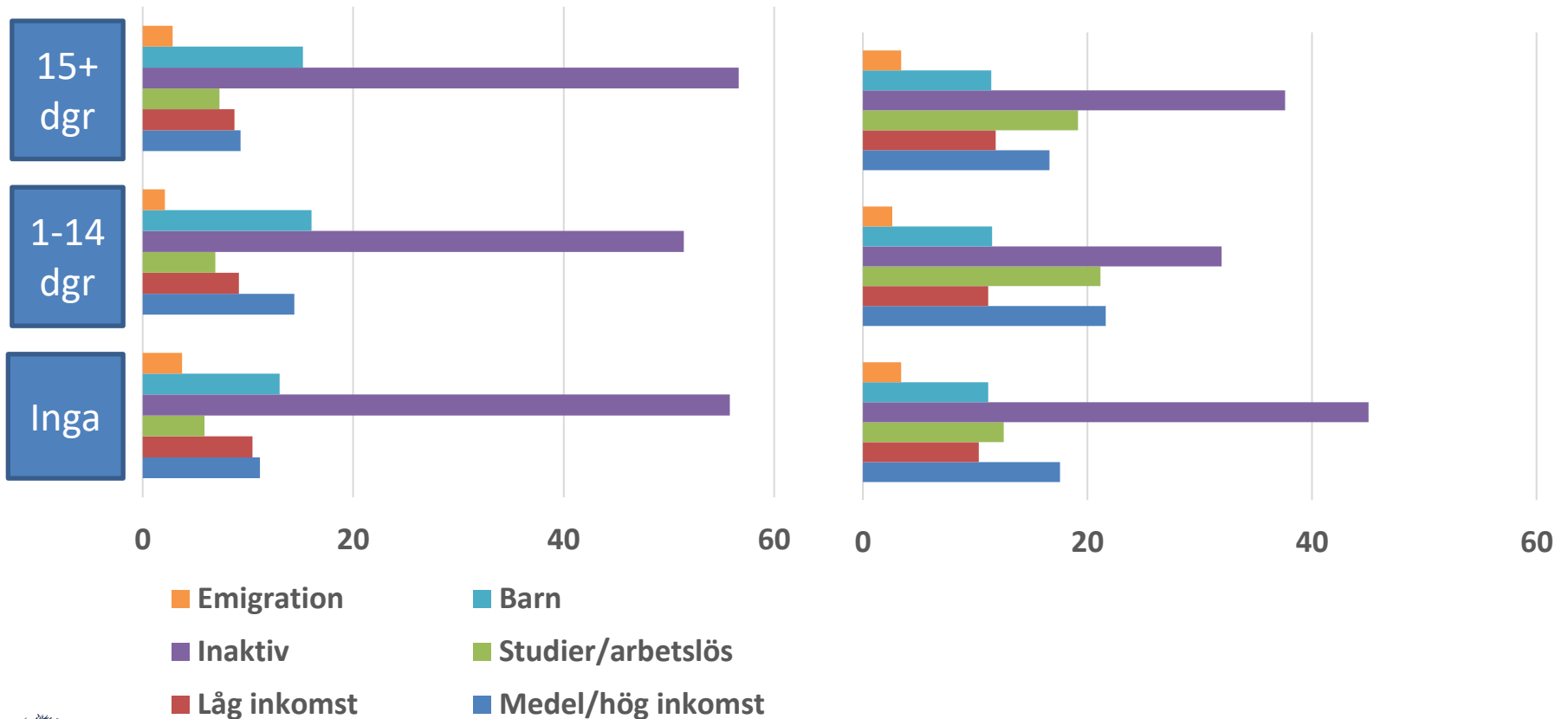
- Ökning av andel användare över tid både första och andra året
- Minskning i antal dagar använda över tid
- Mer användning för yngre barn och fler barn, men inte jättestora skillnader

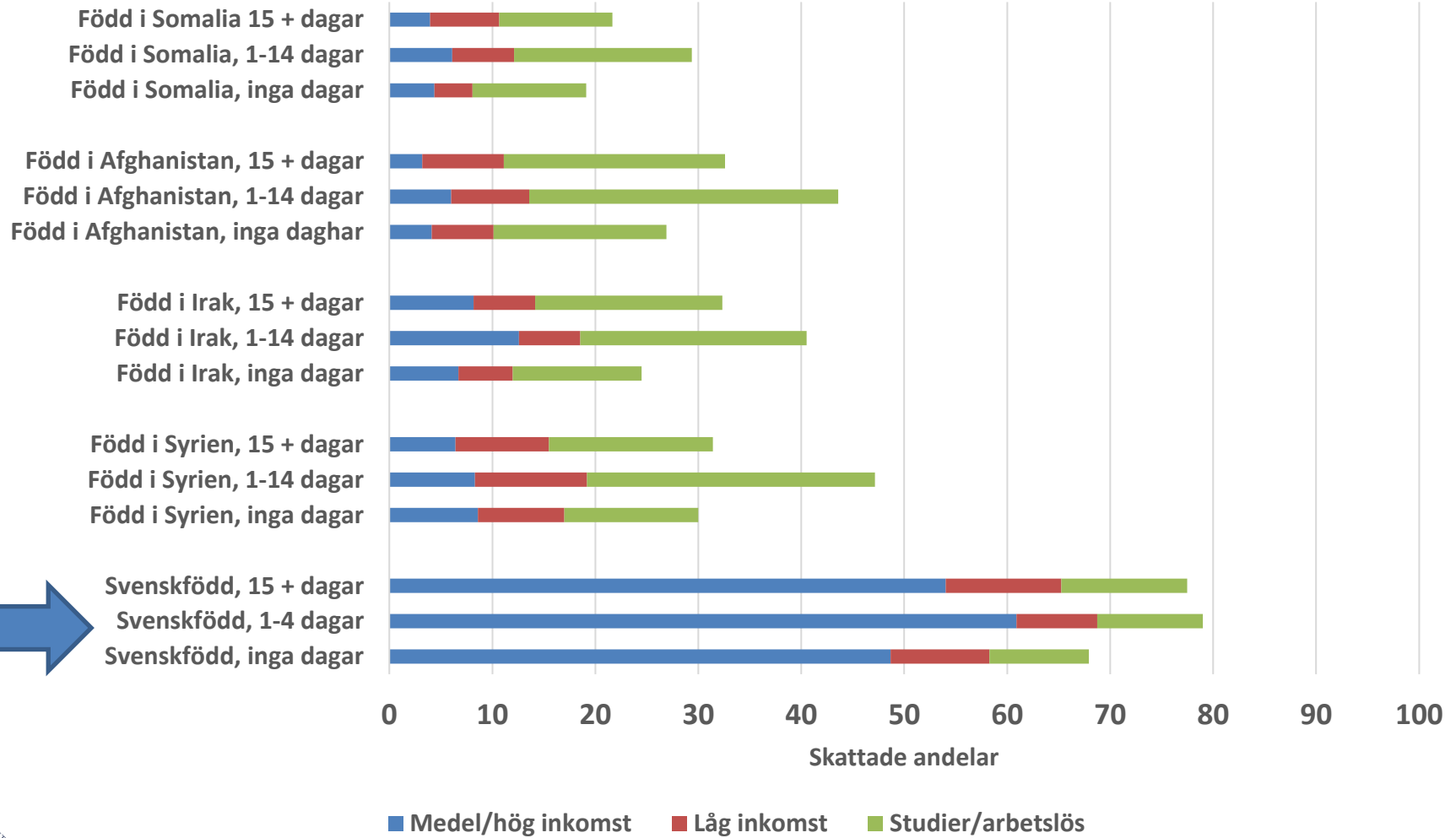
Sysselsättning efter första året

Andra året

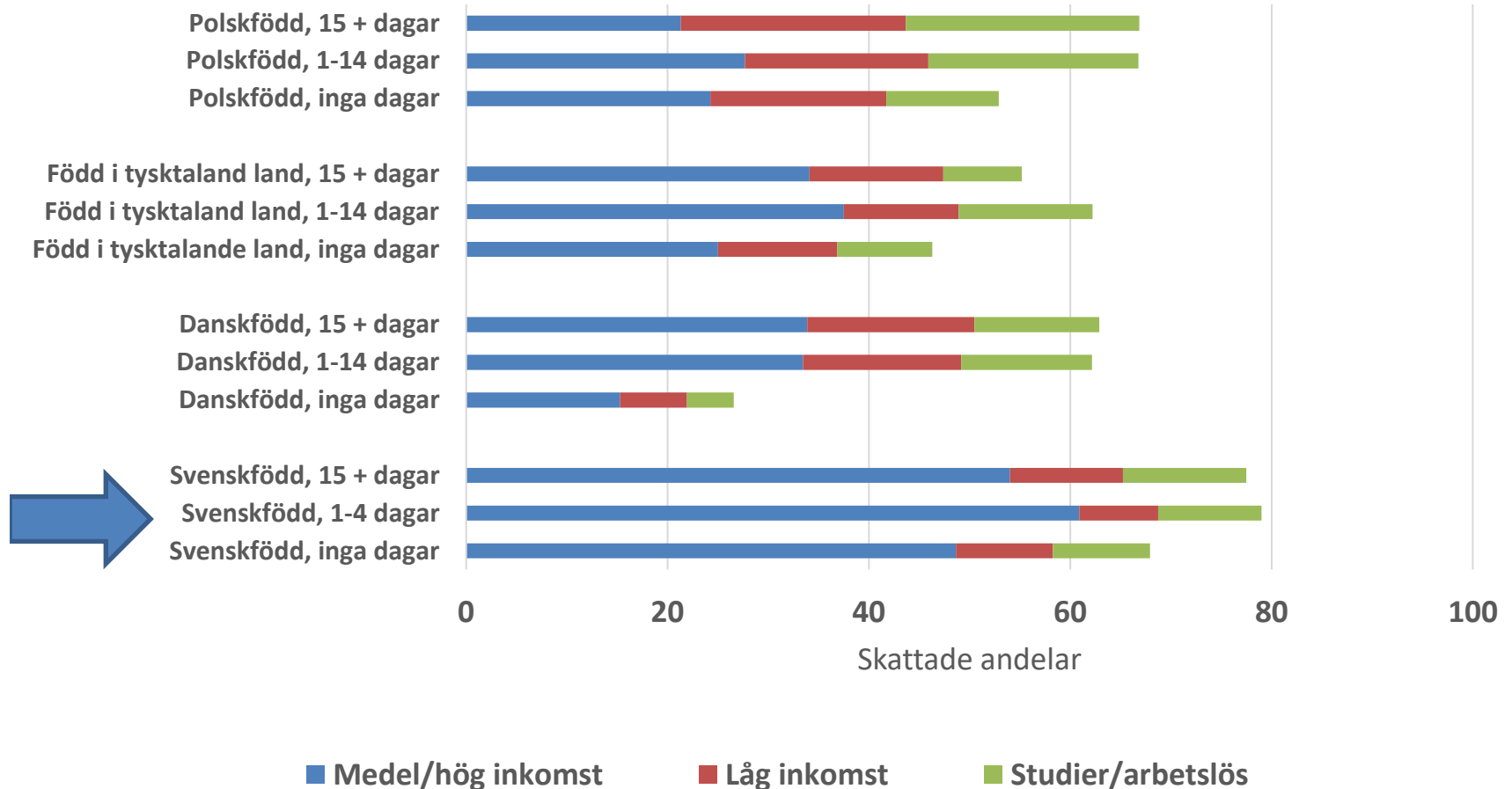
Tredje året

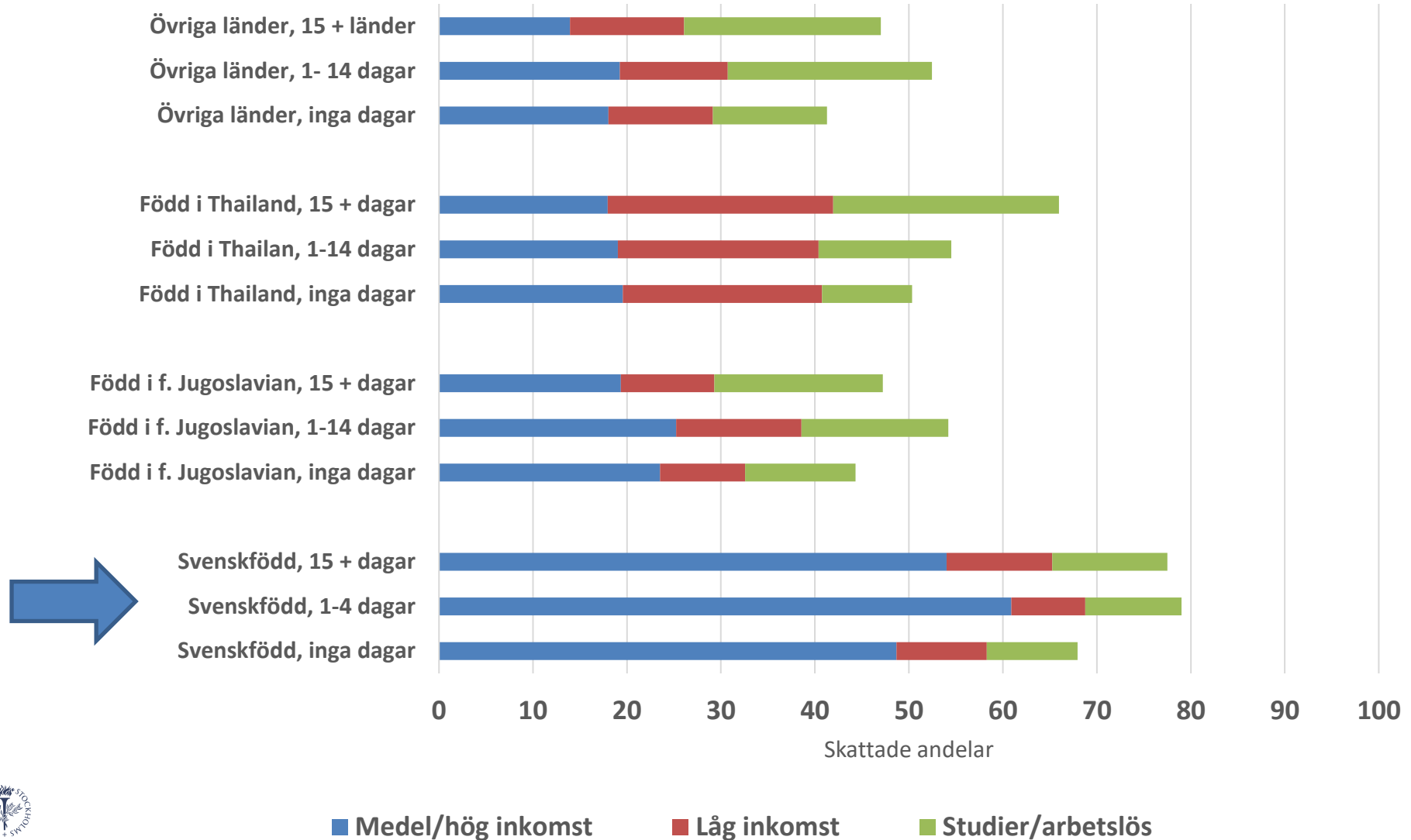
Spelar föräldrapenning olika roll för kvinnor från olika länder? Tredje året i Sverige

Spelar föräldrapenning olika roll för kvinnor från olika länder? Tredje året i Sverige

Spelar föräldrapenning olika roll för kvinnor från olika länder? Tredje året i Sverige

Sammanfattande resultat

- De som använder viss föräldrapenning (men inte mycket) har störst benägenhet att studera eller ha inkomst
- De som inte använt föräldrapenning har störst benägenhet att vara inaktiva
- Mönster samma för olika grupper och över tid

Konklusioner

- Kommer nya regeln om begränsning i föräldrapenning leda till mer sysselsättning bland nyanlända kvinnor med barn?

-Troligen inte en stor förändring

Tidigare fungerade föräldrapenning som buffert och förstärkning för kommun

Målkonflikter i föräldraförsäkringen

- Ekonomisk standard till alla barnfamiljer och drivkraft till arbete
 - Öka skillnad mellan grundnivå och inkomstrelaterad ersättning
- Individualiserad försäkring och föräldrars fria vilja
 - Reservera månader även för grundnivån
- Flexibilitet i användandet och arbetsmarknadsintegrering
 - Balans i generositet och flexibilitet

